



W poszukiwaniu inspiracji, czyli jak rozwijać aktywność poznawczą dziecka?

Aneta Tomkiel

Politechnika Białostocka
Wydział Inżynierii Zarządzania
 4 czerwca 2020 r.

Organizatorzy



EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

1

Przypowieść o pchłach



EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

2

Aktywność poznawcza



Aktywność poznawcza - wszystko, co człowiek wykorzystuje podczas swojego rozwoju, co jest mu konieczne i potrzebne do funkcjonowania oraz orientacji w środowisku (myślenie, mówienie, zapamiętywanie, percepcja, korzystanie z kanałów sensorycznych).

Konfucjusz



- ✓ Powiedz mi, a zapomnę.
- ✓ Pokaż mi, a zapamiętam.
- ✓ Pozwól mi zrobić, a zrozumieję.

Dziecko jest indywidualnością



- ✓ Rozwija się w sposób niepowtarzalny (geny, czynniki społeczne)
- ✓ Rodzice oddziałują na dziecko (zachowanie, gest, słowo)
- ✓ Dziecko wpływa na rodziców (zmiana hierarchii wartości, pragnień, upodobań, inne przeżycia)
- ✓ Rozwój umożliwia aktywność, a aktywność stymuluje rozwój
- ✓ Aktywność dziecka – to uczenie się poprzez odkrywanie

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

5

Mózgi dzieci potrzebują wzorców



- ✓ Wiara w to, że samo wyposażenie genetyczne zapewni prawidłowy rozwój dziecka jest z gruntu błędna. Same geny to zbyt mało. Mózgi dzieci potrzebują odpowiednich wzorców, aby mogły się dostroić i przybrać formę odpowiednią dla danego kręgu kulturowego. J.Bauer
- ✓ Prawidłowy rozwój jest możliwy tylko wtedy, gdy widzimy i jesteśmy widziani, ale nie jako anonimowi członkowie grupy, tylko indywidualne jednostki. D.Winnicott

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

6

Podstawowa forma aktywności dziecka to zabawa



EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

7

Zabawa



- Rozwijanie pamięci, koncentracji, refleksu, umiejętności planowania, opracowywania strategii, skupienia, kojarzenia
- Uczy współpracy, zdrowej rywalizacji, radości z wygranej i radzenia sobie z porażką



EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

8

W rozwijaniu aktywności dziecka istotną rolę odgrywa problem



- ✓ Problem – zadania, zagadnienia, pytania, sprawy do rozstrzygnięcia
- ✓ Wymaga od dziecka aktywności, wysiłku myślowego
- ✓ Metoda rozwiązywania problemów jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów na rozwijanie aktywności i ciekawości poznawczej dziecka



EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

9

Reakcja rodziców na rozwiązywanie problemów przez dzieci



- Zachęcanie do podejmowania prób (poszukiwanie rozwiązań)
- Przekazywanie gotowej wiedzy (niewiele miejsca na własną aktywność i ciekawość poznawczą dziecka)



EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

10

„Od mierzenia jeszcze nikt nie urósł, a wielu straciło motywację” (M.Żylińska)

„Trawa nie rośnie szybciej, gdy się za nią ciągnie” (G.Hüter)

„Ktoś, kto robi tylko to, co inni mu każą, ma straszne życie” (J.Jull)

Nasze dzieci są takie, jakimi my jesteśmy dla naszych dzieci. Jeśli chcemy, żeby szanowały innych, umiały z nimi współpracować, potrafiły się komunikować i kochały bez cienia zaborczości- to przede wszystkim my powinniśmy polubić siebie i poprzez samoakceptację budować dobrą miłość dla naszych dzieci.

/Jarosław Kordziński/



Zajęcia online



- ✓ Samo zastosowanie nowych technologii nie jest jeszcze żadną innowacją, za pomocą komputerów można prowadzić konserwatywne lekcje oparte na reprodukcyjnych zadaniach, nie zostawiających w strukturach pamięci żadnych trwałych śladów.
- ✓ Unowocześnianie edukacji nie może polegać na tym, by uczniom dać te same treści i zadania tylko w cyfrowej formie.



- ✓ Zbyt mało z dziećmi rozmawiamy, dyskutujemy, dzielimy się przeżyciami. Wyrażamy wątpliwości. Dzieci stawiają za mało pytań.
- ✓ Żyjemy w czasach niezmiernie szybko zachodzących zmian. Nie wiemy, co będzie potrzebne naszym dzieciom za kilkanaście lat. Ale na pewno przyda się kreatywne rozwiązywanie problemów, innowacyjne myślenie, praca w grupie, rozwiązywanie konfliktów.
- ✓ Zbyt słabe lub zbyt mocne pobudzenie, przeciążenie informacjami może zakłócać koncentrację uwagi u dziecka.

Czego chcemy dla swego dziecka za 15 lat?



- SZCZĘŚCIE
- BYCIE DOBRYM CZŁOWIEKIEM

- NIE PRZECENIAMY ROLI SZKOŁY
- NIE ZABIERAJMY DZIECIOM DZIECIŃSTWA
- WYŚCIG SZCZURÓW



✓ Dziecko zdobywa wiedzę i uczy się poprzez działanie. Dzięki własnej aktywności jest w stanie nauczyć się myślenia, rozwijać swoją pamięć. Im bardziej jest zachęcane do aktywności i im większe wsparcie dostaje od rodziców, tym lepiej rozwija się poznawczo.

Kolejne slajdy



- ✓ Odnoś się z szacunkiem do pytań stawianych przez dziecko.
- ✓ Okazuj szacunek wobec niezwykłych pomysłów dziecka.
- ✓ Okazuj dzieciom, że ich pomysły są wartościowe.
- ✓ Szanuj swoje dziecko.
- ✓ Szanuj jego swobodę.
- ✓ Poświęć mu swój czas.
- ✓ Po prostu z nim bądź!

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

17



*Kierunek jest już wytyczony
– czas wybrać się w drogę.*



EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

18

Literatura



I. Adamek – Rozwiązywanie problemów przez dzieci

M. Żylińska – Neurodydaktyka

M. Kielar – Turska – Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata

M. Seligman – Optymistyczne dziecko